

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **M. T. i M. S.**

skazanych z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 października 2025 r.,

wniosku obrońcy skazanego M. S.

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Stanisława Stankiewicza od udziału w sprawie IV KK 479/25,

na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Stanisława Stankiewicza
od udziału w sprawie kasacyjnej IV KK 479/25 Sądu Najwyższego.**

UZASADNIENIE

W dniu 15 listopada 2024 r. zarejestrowane zostały w Sądzie Najwyższym, pod sygnaturą IV KK 479/24, kasacje obrońców M. T. i M. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 21 lutego 2024 r., sygn. akt II AKa 214/20. W kasacjach tych podniesiono m.in. zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., związany z nienależytą obsadą sądu, wynikającą z tego, że w wydaniu orzeczenia brała udział osoba, która objęła stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w następstwie rekomendacji udzielonej przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną na mocy przepisów ustawy z dnia

8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Zarządzeniem z dnia 12 grudnia 2024 r. sprawa została przydzielona do rozpoznania SSN Stanisławowi Stankiewiczowi. Po otrzymaniu zawiadomienia o składzie Sądu, obrońca skazanego M. S. złożył wniosek o stwierdzenie braku spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności, z powołaniem się na art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym. Zarządzeniem z dnia 18 grudnia 2024 r., IV KB 19/24, Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Karnej odrzucił wniosek obrońcy. W pkt 4 zarządzono jednak także: „z uwagi na treść zarzutów kasacji, jak i uzasadnienie niniejszego wniosku pismo to potraktować jako wniosek o wyłączenie sędziego na podstawie art. 41 k.p.k., odnotować w kontrolce rozstrzygnięć incydentalnych i jako takiemu nadać dalszy bieg”. Zarządzenie to wykonano w dniu 25 października 2025 r. i pismo obrońcy skazanego, potraktowane jako wniosek o wyłączenie sędziego, skierowano do rozpoznania. We wniosku obrońcy wskazuje się, że sędzia Stanisław Stankiewicz powołany został na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego także w wyniku rekomendacji udzielonej przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną na mocy przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., przywołuje się odpowiadające tej sytuacji orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz trybunałów europejskich i podkreśla, iż „sprawę oskarżonego M. S. przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku także rozpoznawał sędzia powołany w sposób nieprawidłowy w świetle powyższego orzecznictwa. Niedopuszczalnym byłoby zatem rozpoznawanie postępowania kasacyjnego przez sędziego, wobec którego wystąpiły wady w procesie nominacyjnym”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego zasługiwał na uwzględnienie ze wskazaniem, że podstawą prawną wyłączenia sędziego Stanisława Stankiewicza jest przepis art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

Jest bezsporne, że sędzia Stanisław Stankiewicz objął urząd sędziego Sądu Najwyższego w wyniku rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., a więc organu, który nie

stanowi Krajowej Rady Sądownictwa w rozumieniu Konstytucji RP (zob. m. in. uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, którą związane są wszystkie składy Sądu Najwyższego i uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22). Pociąga to za sobą stwierdzenie, że sąd z udziałem sędziego Stanisława Stankiewicza jest nienależycie obsadzony, zatem orzeczenia wydane w tym składzie dotknięte są bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Równie istotne jest także to, że w opisanym układzie procesowym udział sędziego Stanisława Stankiewicza w składzie sądu rozpoznającego kasacje, w których podniesiono zarzuty nienależytej obsady Sądu odwoławczego ze względu na wady w postępowaniu nominacyjnym orzekającego w sprawie sędziego, równałby się orzekaniu we własnej sprawie, ponieważ ze względu na treść zarzutów dotyczy ona wymienionego sędziego bezpośrednio. Analogicznej kwestii poświęcono obszernie wywody w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2025 r., IV KK 479/24 (KRI 1277). Odwołując się do tych rozważań i przenosząc je na grunt rozważanej sprawy należy stwierdzić, że rozpoznający sprawę sędzia, który objął urząd w wyniku rekomendacji KRS ukształtowanej ustawą z 2107 r. nie mógłby uwzględnić argumentacji obrońców, bowiem w ten sposób zakwestionowałiby własne „uprawnienie” do bezstronnego orzekania, zaś w wypadku podzielenia podnoszonych argumentów naraziłby się na zarzut orzekania we własnej sprawie. W opisanym stanie rzeczy wyłączenie z urzędu, co przewiduje treść art. 42 § 1 k.p.k., sędziego SN Stanisława Stankiewicza, w perspektywie zapewnienia stronom bezstronnego i niezawisłego sądu, uznać należy za konieczne (zob. także postanowienia Sądu Najwyższego m.in. w sprawach: I KK 356/22, IV KO 145/24, V KO 76/24, V KZ 2/25, II KK 9/25, III KO 182/24, II KO 8/25, II KK 362/24 i II KB 27/23).

Kierując się powyższym, orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]

